

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom poslana:

Vse leto 4.40
Pol leta 2.20
Četrt leta 1.10

Pri oznakah in tako tudi pri „pe-
ganicah“ se plačuje za navadno trislop-
no vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 " " " " 2 "
6 " " " " 3 "

Za več črke po prostoru

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh krom“, na starom trgu in v nanski ulici ter v Trstu, via Caserma, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soča“ v Gorici Via Mercato 12, I., naročnina pa opravištvu „Soča“, Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina sniža, ako se oglase pri opravištvu.

Srečna Avstrija?

V zadnji številki imenovali smo Avstrijo srečno, ako je res, da irredenta ne preži na ujene dežele ob jadranskem morju in na južnem Tirolskem, ter ako v resnici nima večjih sovražnikov od slovenskega kmeta in slovenskega duhovna. Danes bodi nam dovoljeno pogledati na ta pogoja ter primoriti dejansko resnico z glasom oficijoznih tromb.

Tržaški in tridentinski krogi, katere so zagovarjali vladni poslanci Burgstaller, Hohenlohe, Luzzatto gledé njih zvestobe do države in vladarske hiše, so se kar za glavo prijemali, ko so slišali, da se slikajo kot najboljši avstrijski patrijoti; vendar so molčali, če tudi težko, da bi z ugovarjanjem ne napravili vsaj gmotnih koristij, ki se jim delijo v obilni meri. Irredentski listi so molčali o razpravi glede patrijotizma; avstrijsko časopisje je pa z gnušom zabeležilo hvalo, ki se je pela namesto grajo italijanskim irredentom. Dunajski „Vaterland“ poročal je o dejanjih, katera morajo tudi slepeca prepričati, da v Avstriji je in je italijanska irredenta, ki izpodkopa državne temelje, namreč zvestobo in udanost do cesarja in države. V tem pogledu Avstrija ni srečna, ker v svojem osrčju ima zares črva, ki jej gloda najzlahtnejši drob.

O slovenskem kmetu in o slovenskem duhovnu, kakor o slovenskem narodu sploh, more le tak frumason izrekati kako sumljivo, ki razen nepotolazljivega srda do vsega, kar je slovensko, ima tudi upliv na svoje poslušalce, da jim svojo zvijačo usili, kajti kdor ima priliko, poznati Slovence od vseh strani, in ima svobodo, da sme svoje mnenje izreči, zavrne z gnušom natolcevalca, ki grdi in bliči se svojim umazanim jezikom najkrepkejši steber Habsburškega prestola. Oskar Avstrija stoji, bori se Slovenci za njen obstoj; posebno v zadnjih 40 letih je brez šte-
la naših sinov napajalo se svojo krvjo italijanska a v boji proti pantarjem zoper cesarja in Avstrijo. Na svojem domu Slovenec ne pozna ko Boga in cesarja in cesar mu je le eden; v plemenitem dušnem boji hrepeni in dela za svoj gmotni in dušni napredek, da bo ravnopraven drugim narodom. In tega varuha, rekel bi težaka države drzne se frumasonstvo črniti in ovajati. V tem pogledu Avstrija ni srečna, kajti ruši se jej zaupanje v narod, ki jej je neomahljivo zvest.

Gledé obeh pogojev je torej država nesrečna. Nevarnost po irredenti, ki je resnična in velika, se jej prikrija; neomahljiv in krepek steber, ki jo je vedno branil, puli se jej iz rok s sumničanjem in

obrekovanjem. Na obe strani se torej država v a r a in javno mnenje bega.

Dokler se stavlja država v nevarnost po frumasonih, ki so zakleti sovražniki Avstrije, ravnopravnosti med narodi in katoliške cerkve, ni se čuditi, kajti od teh ljudij ni pričakovati drugega. Ali čuditi se moramo, da poskušajo piskati na leto piščal tudi poslanci, ki so le po priporočilu in pritisku vlade prišli na Dunaj, ki se smejo torej v tem oziru imenovati vladne kreature, n. pr. Hohenlohe, Burgstaller, Luzzatto. Vlada ne more biti tega mišljenja, da po irredenti ne proti državi nevarnost, ker je ni; marveč se je najbrže le varala v teh svojih kandidatih. Čudimo se, da govori Luzzatto drugače v Trstu, drugače na Dunaji o mestnem zastopu; da je imel Burgstaller drago prepričanje o irredenti za časa Pinota, drugo pa zdaj; da sme Hohenlohe, kandidat visokih gospodov, glede irredente resnici v obraz biti.

A prepričani smo, da Avstrija ima toliko zdravih močij med svojimi narodi, da premaga tudi te kozle nekaterih svojih prijateljev (!), in v tem pogledu imenujemo jo vendar le srečno!

Visoka vlada pa koroški Slovenci v ljudski šoli.

O prežalostnem stanju ljudskega šolstva, katero je uvedla visoka vlada po svojih podrejenih organih med koroške Slovence, katero je v narodnem, vzgojalnem in učnem oziru potrebno hitro pomoči, ako se hoče zaprečiti dušovni propad naroda, govoril je v državnem zboru prav dobro poslanec Karol Klun. Opustili smo razne opombe o učiteljih in njih vzgojevanji; o šoli sami pa je poslanec govoril tako le:

„Se bolj žalostna pa so šolske razmere v slovenskem delu Koroške. Tu stanuje v 117 čisto slovenskih in 13 mešanih župnijah do 130.000 Slovencev. Ti nimajo, -- ne rečem nobene srednje šole, nobene gimnazije, nobene realke, nobene obrtne, ali kake druge posebne šole: tako visoko niti ne zaidemo -- temveč, čujte, niti jedne ljudske šole, kjer bi se mogli slovenski otroci (čujte! čujte! na desnici) s pomočjo materinega jezika v potrebnih stvarih podučevati. (Poslanec dr. Poklukar: Preudno!) Z odlokom c. k. koroškega deželnega šolskega sveta z dne 24. julija 1874, št. 1842, bile so ljudske šole razdeljene v tri vrste: 1. ljudske šole z nemškim podučnim jezikom; 2. ljudske šole v pričetku s slovenskim podučnim jezikom, v katerih se mora z nem-

ščino prideti že v prvem šolskem letu; 3. ljudske šole v pričetku s slovenskim, od drugoga leta naprej z nemškim podukom.

Druga in tretja vrsta sto se spojili v jedno, in po šolskem koledarju za l. 1886. je na Koroškem izmed 344 ljudskih šol 249 nemških in 95 nemško-slovenskih. Tudi zadnje, tako imenovane utrakvistične šole so v resnici nemške, ker slovenski poduk je le nekaj tednov v prvem letu; na to pa se prične takoj nemški poduk in slovenski materin jezik opusti se popolnem do konca osmoga šolskega leta. (Čujte! Čujte! na desnici.) O tem priča pred leti za učitelje na slovenskih šolah izdana knjižica, v kateri stoji na prvi strani z razprtimi črkami ta-le določba: „Poduk v nemškem jeziku naj se prične takoj z otroci, ko pridejo v šolo.“ (Čujte! Čujte! na desni.) In na tretji strani najdeto ta-le praktičen vzgled za tak poduk: „On (učitelj) kaže na mizo in reče naravnost nemško, počasi in s prevdankom: Das ist ein Tisch. To naj pa takoj posloveni, da ga razumejo: To je miza. To naj ponavlja več otrok posamezno in potem vsi.“

Da izvršuje to nalogo, moral bi učitelj snati slovenski. Na enorazrednicah so sicer nastavljeni učitelji, ki govoré slovenščino, toda ne vprašajte, gospoda, kako? Šolska oblast pa večkrat ni toliko prijazna in včasih tudi ne more, da bi slovenskim otrokom dala take učitelje, ki bi vsaj za silo znali njih materin jezik. V slovenskih občinah so pa tudi učitelji, ki slovenskega kar nič ne znajo, kakor „šolski prijatelji nemškega društva“ v neki knjižici sami priznajo. Tam najdete na strani 22: „Izmed 157 v slovenskih občinah na Koroškem delujočih učiteljev zna 128 za silo slovenščino -- in kako, to sem že prej povedal -- in kar se tiče drugoga, učé v gorenjih razredih, kjer se slovenščina lahko opusti, brez škode za poduk in vzgojo.“ (Čujte! čujte! na desnici.) Pri nastavljanju učiteljev ravnaajo dotične oblasti po načelu: kjer sta dva učitelja, smé jeden biti trd Nemec. (Čujte! na desnici.)

Če morajo v mnogih slučajih slovenskega naréčja zmožni učitelji ali tudi odrasli učenci biti tolmači, nič ne dé, da se le nemščina podučuje. Šolske oblasti in šolski nadzorniki, katerih jeden ne zná slovenščine in vendar nadzoruje v slovenskih krajih, smatrajo to kot glavni namen. (Čujte! Čujte) na desnici.) Učitelji prav nemščino podučujejo najmarljiveje, ker se ozirajo na odlok c. kr. deželnega šolskega sveta za Koroško z dne 11. aprila 1877, št. 867, po katerem so petletne doklade odvisne od poduka v nemščini. (Čujte! Čujte! na desni-

LISTEK.

Deset božjih zapovedij v pravljicah.

Spisal dr. Franc Oblak.

Leta 17.. dne 24. februarja zjutra bila je župnijska cerkev pri Sv. Luciji le za toliko predrugačena, da je bilo na obeh straneh pred altarjem toliko sedežev, kolikor je bilo na Mostu tedaj duhovnov in da se je videl pri steni nasproti prižnici lesen stol, ki je bil za toliko vzvišen, da se je mogel iz vsacega prostora v cerkvi lepo videti, kdo je v njem stal ali sedel, in da se je tudi nasprotno iz tega stola prav lahko po vsi cerkvi videlo. Pri jutranji maši so ljudje to tudi opazili.

Ob dveh urah popoldne se je zbralo tisti dan k večernicam najprej za tedanji čas veliko duhovnov, in tudi veliko pobožnih vernikov. Ti niso bili le domači Mostarji, ampak prišli so bili na Most tudi iz Modreje, iz Volč, iz Modreje, iz Bače, iz Idrije in nekateri tudi s Slapa. Večernice je služil sam župnik iz Volč v mali opravi in po dokončanem svetem opravilu stopi na prižnico.

Pozdravivši navzoče s krščanskim pozdravom reče: „Danes je prišla vrsta na pripovedovalca pravljice, kateri podlaga je zapoved: „Veruj v enega

samega Boga“. Kdor je pripravljen za tako pravljico, naj stopi v stol tam le, in pri tem pokaže na stol nasproti prižnici.

Vsi pričujoči pri teh besedah pogledajo na ono stran, in koj stopi na stol star in velik, suh mož, brez brade, z visokim čelom in svitlimi očmi, mož, kateri je bil tedaj po vseh goriških hribih poznan pod imenom: „šebreljski modrijan“. On je bil iz tedaj velike hiše „Močnikov“ iz Šebrelj in je bil jako spoštovan.

Ko se mož odkašlja in vsede v stolu, obmolkne vse ljudstvo in tišina nastopi tako velika, da bi se bila mogla miš slišati, če bi bila tekla po cerkvi. Na to začne mož tako le pripovedovati:

„Naši hribi so sedaj -- ni treba pozabiti, da je bila ta pravljica pripovedovana pred kakimi dvesto leti; -- in so bili nekdanj z gozdi obrasteni. Od drugoga sveta so bili skoraj popolnoma ločeni in le pot skozi Nedižo v Čedad in na Laško in čez Predel v Gorotan ali na Koroško je bila bolj znana. Manj poznane bile so še tedaj poti po soški dolini in čez Cepovan v Solkan ter prehodí čez Bačo v Bohinj, čez Planino v Loko, skoz Dolenjo Trebušo, Hotanje, Navrše in Konomljo v rudnik Idrijo.

V starodavnih časih, v katerih se je godilo to, kar imam pripovedovati, sta živela na Navrški dva brata. Starejšemu je bilo ime Miha, mlajšemu Pavel.

Oče Jarnej jima je bil umel, ne da bi bil določil, kdo mu ima slediti v gospodarstvu, in na zemljiščih, veščih gozdih, od trnovskega boršta na eni strani; noter do šebreljskih občinskih pašnikov na drugi strani navrškega sedla. Po tedanji navadi je imel biti Miha gospodar. Mlajši njegov brat, ki je bil jako prebrisan glave, in katerega je bil star soldat Groga na paši naučil še precej gladko brati, si je pa mislil: „Jaz, da bom služil svojemu nadušljivemu in počasnemu bratu Mihi! Pojdem, kamor me sreča pouese!“ Nekega dne vzame malo torbo, katero mu je bila ranjca mati Minca spletla, in palico, ki jo je bil kot ovčar na paši vrezal in umetno zrezljal, ter gre vriskaže skozi Konomljo proti Idriji. Od tedaj ni bilo ne sluha ne duha po njem.

Prišel pa je bil enkrat popotnik na Navrše, prav ko so bili prišli domu pogreboi, ki so bili odnesli ranjcega Miho pokopat v Šebrelje. Kadar je izvedel, da Mihe ni več, je njegove otroke in zapuščeno vdovo bogato obdaril (pravili so, da je bil dar za tedanje čase srepo premoženje), in je odišel, potem ko je več časa govoril se starim Grogom. Radovedni so domači večkrat Grogó izpraševali, kdo je bil oni ptujec in kaj mu je povedal; pa Grogó ni nikoli nič odgovoril, in še le čez ono leto rekel je na smrti postelji: „Oni popotnik je iz naše hiše in je gospodarnik na dvoru cara Lazarja“.

ci.) In deželna šolska oblast ne preti samo, marveč tudi dela tako.

In vendar je naravno, da tak potnik ne more imeti po vsem povoljnega vpeha. Versko-n. vzgoja, ki je za vse naslednje življenje odločilna, v takih šolah zelo težavna, pri slabših otrocih celo nemogoča. Nemškega katekizma otroci ne razumejo, slovenskega ne znajo brati, saj ne v onih šolah prve vrste, ker v takih šolah se ne učé slovenski brati in pisati. (Cujte! Cujte! na desnici.) Katehet mora najprej učiti otroke slovenski ABC, da morejo vzeti v roke slovenski katekizem.

Vernoučitelji so večkrat prošili šolske oblasti, naj dadó slovensčini v šoli vendar toliko prostora, da morejo otroci brati in rabiti slovenski katekizem, a vse zastonj. Poslali so 19. junija 1878 skupno prošnjo na deželni šolski svet, a ta jo je zavrnal z odlokom dne 3. januarja 1879. In ko se je umrl knezkofof Wiery 28. januarja 1879 pritožil proti odloku pri ministerstvu, zavrnili so ga naravnost tudi tukaj. Oznadivno se besede, ktere je knezkofof pisal v pritožbi na ministerstvo. Čudno svitlobo mečejo na šolske razmere v slovenskih delih Koroške. Glasé vs (bere): „Se spoštovanjem podpisani ordinarijat mora proti temu ugovarjati, in sicer na korist šole, kakor tudi posebno na korist krščanskega poduka in pravne omike slovenske mladine, da namreč prevedé tirjajo voditelji slovenskih o. čin gledé nemškega jezika in da se jim prehitro izpolnujejo njihove tirjatve. Gotova resnica je, da župani smatrajo šole le kot zavod jezika; kaj radi se odrekó rojalni omiki svojih otrok, če le po večletnem obiskovanju šole nekoliko lomijo nemščino. (Cujte! na desnici.) Slovske občine, to je njihovi voditelji ne poznajo prave naloge ljudske šole.“ (Cujte! Cujte! na desnici.)

Tako je pisal plemeniti cerkveni knez, ki je bil rojen Nemec in kteremu ne morete očitati slovensko propagande. Kot vesten višji pastir, ki je ravno tako skrbel za slovenske kakor za nemške vernike, čutil je dolžnost, da povzdigne svoj pastirski glas in razkrije brez strahu pomanjkljivosti in napake.

Pa ne le naravo-verska vzgoja, temveč tudi sploh pričetna omika trpi vsled barbarske učne metode, ki je proti vsem pravilom pamoti in pedagogike. (Prav dobro! na desnici.) Materinega jezika se otroci ne učé, nemščine se pa otroci ne morejo naučiti v šoli v toliki meri, da bi se v nji mogli učiti najpotrebnejših vednosti. Opazim, da ne napredujejo v splošnji omiki, marveč zaostajajo. To ni moja samovoljna trditev, temveč opazili so to drugi faktorji, ki so znani pri nas kot veljavne osebe. Statistika l. 1884 kaže na Koroškem, da je manj novincev kakor prejšnje leto, ki znajo nemški brati in pisati, število onih pa, ki znajo tudi drugi, tukaj se vé slovenski jezik, skrčilo se je v enem letu od 30 do 15 pri tisoči, tedaj za 50 odstotkov. (Cujte! na desnici.) Na Kranjskem je število obeh naraslo, akoravno so za slovensko prebivalstvo v ljudskih šolah povsod vpeljali slovenski podučni jezik.

Sedanja uredba ljudske šole ni le proti zdravi pamoti in pravilom pedagogike, marveč je tudi nepostavna. Odveč bi bilo, ko bi hotel to dokazovati. Le toliko, da nasprotuje uredba členu 19. državne temeljne postave dne 11. decembra 1867, § 6. državne ljudsko-šolske postave dne 14. maja 1869 in § 51. šolskega in naučnega reda dne 20. avgusta 1870. Če se koroške občine, kakor smo nedavno brali, z dotičnimi pritožbami obrnejo na državno sodišče (dobro, dobro! na

Tehi besed ni nikdo razumel in še nekaj let pretoklo je od Grogove smrti. Kar prinesejo tudi v Idrijo vest, da je Turek razdjal arbsko carstvo, in mnogo begunov je prbežalo na Kranjsko. Tudi na Navrše je prišel neki mož, ves zarasten v obrazu; a ni se mudil dolgo časa in videli so ga, kako je korakal proti trnovskemu gozdu.

Čez nekaj časa prinesejo navrški hlapci, ki so bili šli v Vipavo vino kupavat, vest, da se včasih vidi „divji mož“ v trnovskem gozdu, in sicer ob edinem studenci, ki izvira v onem gozdu na mestu, ki se imenuje „Cermenak.“

A nij bil „divji mož“, ampak ubežni gospodarnik nesrečnega arbskega carja Lazarja, ki nezadovoljen z razmerami na Navrši, je vzel palico siromašnega puščavnika ter napravil si pri studenci v Cermenaku pod zaožjem Golovca leseno kolibo, kjer je pod imenom Gregor mirno živel in veliko molil do svoje starosti.

Kadar je Gregor čutil, da se bliža konec njegovih dni, se odloči iti v samostan vipavskega Križa, kjer je bil ljubljen znanec, kajti vsako dušno opravilo je tam opravljal pri očetu Benediktu. Tu je bil srčno sprejet kot brat in pod košatim drevesom v vrtu samostanskem je neki večer zbrani družini menihov med drugim povedal to le svoje sanje.

(Konec pride.)

desnici), da dobé za slovenske otroke slovenski podučni jezik, gotovo bo državno sodišče priznalo pravico koroškim Slovcem, kakor se je že sploh zgodilo v mnogih drugih slučajih. (Dobro, dobro! na desnici.) Pritrdili mi bote gospoda moja, da je gotovo jako žalostno, da si moramo svoje postavne pravice priboriti z odlokom sodišča, in da se s tem gotovo ne pospešuje zaupanje do vlade. (Tako je! na desnici.)

Zato upam in pričakujem, da ne bo treh visoke naučne uprave peščiti z odlokom visokega državnega sodišča, ktere dolžnosti ima kot najvišja šolska oblast, temveč bo storila prostovoljno svoje dolžnost in izpolnila skromno in v postavah zagotovljeno tirjatve slovenskih občin na Koroškem ter da odpravi prej ke mogoče šolske razmere, ki nasprotujejo zdravi pamoti in vsem pedagogičnim načelom. (Prav dobro! na desnici.)

Nemški prebivalci niso vsled tega prav nič na škodi, ker nemški otroci bodo imeli svoje potrebne nemške šole. Mi zahtevamo le enako dobroto za slovenske otroke, ktere že imajo nemški otroci. Tudi nemščina ne bo prikrajšana, ker Slovenci spoznajo njeno korist in se je ne branijo učiti. Želé le to, da se učí kot učni predmet, pa ne na sedanji način, namreč na škodo drugim predmetom in na stroške materinega jezika. (Dobro, dobro! na desnici.)

Dopisi.

Iz Podgore, 1. junija. — Opozori, ljuba „Soča“, svoje bralce enkrat tudi na naše „Katoliško podporno društvo.“ Ono obstoja že več let in podpira svoje društvenike dušno in telesno.

Mesečnina društvena znaša 40 novcev. Za to malo avotico dobiš za vsako bolezen brezplačno zdravnika in zdravila. Ako te Bog poljubi z boleznijo, prijemaš boš prve mesece bolezni po 40 novcev, dalje do konca bolezni pa po 20 novcev tudi denarne podpore. Ko Te pa Bog k sebi pokliče, skrbelo bo društvo, da boš dostojno krščansko pokopan, a 15 for., katere Trojim izplača za pogrebne stroške. Ni dolgo tega, kar smo k zadnjemu počitku spremili nekega našega sodruštvenika. Več let je doma ležal bolan brez zasluzka. Društvo pa mu je ves čas pošeno izplačevalo po pravilih odločeno mu podporo. Prav tako je tudi ob njegovi smrti hitro poštelo 15 for. za pogreb. Ko sem za pogrebom rankega tovariša stopal, mislil sem si, kako koristna so taka društva in koliko pomagajo, ako se ljudstvo v njih združi.

Društvo naše deli tudi dušno podporo, katera je še važnejša nego telesna ali denarna. Po pravilih so društveniki vezani k lepemu obnašanju. Kdor bi si bolezen sam zakrivil z nerednim življenjem, ne dobi podpore. Odbor takega društvenika celo iz društva izključi. Zraven tega se društvo udeležuje cerkvenih slovesnosti in plača tudi več sv. maš za žive in mrtve društvenike.

Vredno je torej lepega imena „Katoliško podporno društvo.“ Zato šteje tudi še precej lepo število družabnikov in družabnic domačih in iz okolice. Tudi ima že nekaj stotakov premoženja. Na nogo torej Vi, ki niste še v društvu. Tu je lepa prilžnost pomagati sebi in bližnjemu. Večkrat pomilujem take, kateri so prisiljeni v bolnišnico iti zdravja lekat, ker nimajo doma nobene podpore za časa bolezni. Ako bi se za časa vpisali v taka društva krščanske ljubezni, oskrbeli bi se z malimi vinarji za slučaj bolezni. Na tak način bi se pa tudi občinam prihranil marsikak desetak bolnišničnih stroškov. Taka podpora društva so torej tudi občinam v toliko večjo korist, v kolikor večjem številu se jih ljudstvo udeležuje. Porabite torej lepo priliko delavci in delake iz bližnjih tvornic, pa tudi rokodelci in gospodarji pristopite možkemu oddelku.

Zenske pa pridružite se svojim tovarišicam v ženskem oddelku. Tu si bote sami poštene pomagali in dobro delo, katerega se s tem udeležite, pomagalo bo vam tudi do božjega blagoslova. Z družnimi močmi premagamo težave, katerim bi posamezniki podlegli.

Ud.

V Medani, 31. maja. — Tužno so peli naši ubrani zvonovi včeraj zadnjo pesem našemu nekdanjemu vikarju g. Jožefu Pahorju, ki je po dolgi mučni bolezni 28. maja, večkrat preveden s sv. sakramenti umirajočih, zapustil solzno dolino. Rojen je bil pokojni gospod 14. februarja 1811 v Novivasi, Opatjeselske vikarije. V duhovna posvečen 1837. služil je v vinogradu Gospodovem v Devinu, Velikem dolu, Opatjeselsu in zadnjič več kot 20 let v Medani; tedaj vsega skupaj čez 49 let. Pričakovali smo, da bo letos slovesno obhajal 50 letnico svojega mašništva, ali Bog je drugače sklenil ter poklical ga v drugo, lepšo deželo, kjer ni trpljenja, katerega je pokojni gospod mnogo užil v svojem življenju. Da molčim o neprijetnostih in težavah, ktere navadno

vsak goreč duhoven prestaja, omenim le, da je bil celih 30 let vedno bolehen, a vendar vesten in natančen v svojej službi do svojega upokojenja. Zadnje mesece pa je bil trpin v pravem pomenu besede. Smiliti se je moral vsakemu, ki ga je videl trpeti strašne muke. Zatorej pa trdno upamo, da je že na tem svetu preстал svoje vice, ker je prenašal vse bolečine z največje potrpežljivostjo, ves udan v voljo božje.

Vedno je želel počivati enkrat na pokopališči svojega rojstnega kraja pri svojih stariših in sorodnikih. Torej je v svojoj oporoki naročil, naj se njegove truplo po dokončanih cerkvenih obredih prepelje iz Medane v Novovas. Želé je tudi, naj bi se njegovoga pogreba vdoležila vsa bližnja duhovščina; toda zaradi praznika prišli so le g. župnik Biljanski in gg. vikarija Fojanski in Kozanski. Ljudstva pa je bilo od vseh strani prav obilno. Biljanski prvi so mu zapeli pred stanovanjem in v cerkvi lepi pesnici v slovo. G. župnik Biljanski je prevzel žalostno nalogo, da je v čast pokojnemu sobratu, ki mu je l. 1843 za novo mašo pridigoval, pregovoril zadnje besede. Na kratkem je omenil pokojnikove velike zasluge v pastirstvu, posebno pri zidani Medanske cerkve in zvonika ter pri novih zvonovih. Pohvalil ga je kot vnetega duhovna in štedljivega gospodarja, ki je s cerkvenim premoženjem modro gospodaril in na ta način cerkvi omislil vse potrebne reči. Po dokončanih obredih dvignejo nosilci krato na pripravljen mrtvaški voz, domači vikarij pa stopi v drug, da spremlja svojega prednika do Opatjeselskega, od koder je vodil sprevod g. Opatjeselski vikarij v Novovas. Njegove nekdanje ovčice pa se šle za vozoma do kapelice M. D. na razpotji kjer so se ginjeni poslovili. Medanski zvonovi pa so še dolgo potem milo polli pokojnemu zadnjo popotnico.

V svojej veliki ljubezni do rojstnega kraja in svojih starišev ste si, č. g. dušni pastir, izvolili počivati v Novivasi. Ločeni smo sedaj, dokler se v nebesih zopet ne vidimo. Naši pobožni zdihljeji v pokoj Vaši duši so Vas spremljali v Novovas in vselej ko naše oči zagledajo v daljavi cerkvice sv. Silvestra v Novivasi, se bomo hvaležno spominjali Vaših lepih nauk ter si mislili: „Tamkej pod senco one cerkvice počiva naš nekdanji dušni pastir; milostljivo mu Bog podeli večni pokoj in večni m'r.“ R. I. P. Medanski.

S Krasu, 1. junija. — (Kar je preveč, je preveč.) Ni dolgo, kar si, draga „Soča“, pisala o plesih na Goriskem ter pohvalila zares hvalevredni sklep opatjeselskega županstva, ki je javni ples v občini prepovedal. Nadjala si se, da ta sklep najde posnemovalcev, a v: a: la si se! Nasprotno! letos se pleše na Krasu, kakor še nikdar ne. Od velike noči do danes ni bilo še nedelje, da bi ne bili v enej ali drugi vasi plesali. V prejšnjih letih so plesali le o „šagri“ (o žegnanji ali cerkvenem shodu), zdaj ne plešejo več o „šagri“, plešejo pa večkrat na leto: prej so plesali le v večjih vaseh, zdaj v vsaki podružnici ali frakciji, če ima le dve dekleti. Slišal sem pametnega moža, ki je rekel: „Letos so naši ljudje znoreli“. Res, takega onečestjenja nedelj in takega divjega lova nisem še videl na Krasu, da si sem uže Abrahama videl. Nemec pravi: „Kjer je kaka cerkev, tam si je uže hudič svojo kapelico sezidal“. Tako je tudi pri nas na Krasu, le s tem razločkom, da, kjer je cerkev, in so ljudje bolj „nobel“, je hudič po tri, po frakcijah pa po eno kapelico sezidal. V vasi, kjer so trije krčmarji, tekmujejo drug z drugim: „Kedaj boš imel ti godce?“ „V nedeljo osem dni!“ „No, jaz pa v nedeljo štirinajst dni“. Zgodilo se je v nekej vasi na doljenem Krasu, da so za eno nedeljo trije krčmarji prosili dovoljenje za ples, česar jim pa župan ni dovolil. V istej vasi je neki krčmar v svoji besnosti prosil dovoljenje plesa za vsako nedeljo, da bi le svoje vino prodal in da bi si njegov sin z „armoniko“ kaj zaslužil. Ker so mu nižje oblasti prošnjo odbile, rekuriral je na ministerstvo, — a po sreči zastonj!

Tako je pri nas, draga „Soča“. Mladost, kar ni pohujšana od italijanske kulture v javah (kamnolomih), se še doma pohujšuje; krčmarji ji žepé ali aržete sušijo; ples ji glavo moti. Ali ni nikjer pomoči? Kaj, ako bi vsa duhovščina s kupaj energično postopala zoper pogubni ples in tirjala, rečem tirjala v imenu morale odpravo te deželne kuge? Svetna oblast ji mora iti na roke, ker tudi njej ne bo škodovalo lepo meralično življenje mladine!

Ako mi dovoliš, pisal Ti bom še o tej stvari! Kraševce.

Iz Loga, 27. maja. — Častitemu pisatelju vrstic: Še Strmca od 2. aprila t. l. v „Soči“ vsa čast. Že pred desetimi leti so izrazili mnogi očeti, katerim šolanje svojih otrok na sreci leži, gorke želje, da bi občina skrbela, da bi se javnemu učitelju izročilo vodstvo šole v Logu. Šola v Logu je sicer pod vodstvom vrliga, neutrudljivega in zaslužnega gospoda vikarja; a žalibog da temu gospodu gledé njegovih obilnih cerkvenih in duhovskih opravil ni mogoče s takim uspehom udeležiti se šolskih opravil, kakor bi se moglo zahtevati od javnega učitelja. Da je učitelj v

Logu neobhodna potreba, more vsaka glava potrditi, kateri so uspeli drugih ljudskih šol znani. Pa naši občinski zastopniki tega ne morejo v bučo spraviti, temveč pravijo: „Ja, če dobimo učitelja, bo slabo za nas; morali bojo naši otroci postavno v šolo hoditi. Kdo nam bo pa pomagal delati in kože pasti? Saj mi le živimo, če tudi nismo v šolo hodili.“ Prav korožejci največ nasprotujejo; če ne, bi že davno imeli učitelja v Logu.

Koliko dobrot in napredka bi mi občinarji imeli zraven glavne reči, to je v šoli, naj le na kratko omenim. V občini ni človeka, kateri bi bil le nekoliko več orglanja v cerkvi, katero je dan danes prav potrebno v lepoto in čast službe božje. V občini ni le nekoliko sposobnega človeka, kateri bi mogel opravljati občinsko tajništvo, katero je obče v jako žalostnem slovesu. Take službe bi mogel vse učitelj opravljati. Zatorej, občinarji! skušajmo se na vse moč, našim občinskim zastopnikom poti kazati, po katerih se nam uredi toliko zaželjena in neobhodno potrebna šolska prenova v Logu.

Ložan.

Politični razgled.

Zbornica poslancev v Dunajskem državnem zboru končala je v minulem tednu svoje zasedanje, dočim je gosposka zbornica še v tem tednu zborovala, sprejela več po prvi zbornici preraštetih zakonov manje veljave in proračun za leto 1887. Za tem je izrekel ministerski predsednik v imenu cesarjevem, da je sedanje zasedanje zaključeno. Na novo snide se državni zbor zopet oktobra meseca, če ne pride kaj vmes.

Listi razglašajo vest, da bota ministra Dunajevski in dr. Gautsch povzdignena v baronski stan, kar bi imelo tudi nekaj političnega pomena, kajti ta dva ministra sedita na skrajnih stolicah sedanjega ministerstva. Prvi je najbliže desnici, drugi levici.

Ogerski državni zbor bil je 25. maja zaključen po prestolnem govoru, ki nima posebne politične barve. S tem je končano triletno zasedanje ogerskega zboru, volitve se bodo vršile v tem mesecu in 26. oktobra t. l. snide se novi zbor v Budimpešti, ki bode pa 5 let skupaj, t. j. na Ogerskem upeljala se je petletna doba. Tudi hrvaški sabor je razpuščen in nove volitve so razpisane. Veselo je, da so se vse stranke, ki nasprotujejo sedanji vladi in grofu Hedervaryju, sporazumele v tem, da bodo volile zložno ter podpirale pri volitvah druga drugo. To jako jezi madjarone in pristaše banove, kar svedoči, da je opozicija pravo zadela.

Črnogorski knez Nikica in vsa njegova obitelj bivali so v zadnjem času na Dunaji, kjer so bili gostje našega cesarja. Pravijo, da išče Nikica na Dunaji zdravlja ter da se podá odtod v kopelji, ako mu zdravniki drugače ne nasvetujejo. Med tem došel je pa nadvojvoda Albreht v Trst in odpotoval v Pulj in — Dalmacijo.

Francoska kriza je končana, zmagala je Nemčija. Ljudovlade predsednik Grevy dal je republikancu Rouvier-u nalog, naj sestavi novo ministerstvo. To se mu je posrečilo. Bivši vojni minister Boulanger je moral odstopiti, šel je iz Pariza, a njegovo mesto zaseda minister Perron, ki je malo znan. Sicer pa so pričele že ostre demonstracije zoper tako postopanje Grevy-jevo in zoper novo ministerstvo. Ljudstvo je jrasajalo po mestu in upilo: živio Boulanger! Nekateri šli so pred predsednikovo stanovanje in zahtevali, naj odstopi. Dnevov ne bode Rouvier kot minister mnogo štel, Perron menda tudi ne.

Papež imel je v zadnjem konsistoriji znamenit govor, ki naglašá potrebo, da bi se napravil mir med papežem in kraljem Umberto. Sv. Oče sicer ni povedal pogojev, pod katerimi bi se lahko zgodilo, vendar pa se spozna iz izjav laških listov, da ne bode svojega smotra dosegel. Kajti ti listi pravijo, naj postane papež najprej prvi škof Umberto, potem bodo Italijani še le ž njim govorili. Takih pogojev ne bode pa papež nikdar sprejel, zato pa je malo upanja do sporazumetja. Vendar pa bi lahko druge sile uplivalo, da bi Italijani nekoliko bolj krotki postali.

Nemiri, katere so povzročili delavci v Belgiji, se širijo. Skoraj vsi delavci so se delu od-

povedali in vlada ne vé, kaj bi počela. Prišlo je med vojaki in delavci že do malih rabuk.

Domače in razne vesti.

Za Erjavčev spomenik in ustanovo kazali smo zadnjič 2462 gl. 44 $\frac{1}{2}$ kr. Dalje so darovali v Čepovana: L. Miklavčič, žandarški stražmešter 20 kr.; Luka Šuligoj 10 kr.; Anton Kofol 40 kr.; Josip Kofol 50 kr.; Anton Šuligoj 20 kr.; Anton Podgornik 10 kr.; Jožef Logar 20 kr.; Štefan Šuligoj 1 gl.; Blaž Grča, vikarij, 2 gl.; — Anton Pušl, župnik na Dhohi (po odbiti poštnini 6 kr.) 2 gl. 94 kr.; v Št. Petru pri Gorici: Peter Kobal, dekan 5 gl.; Valentin Černic, podžupan, 2 gl.; Peter Brumat, c. k. poštni odpravitelj, 1 gl.; Jožef Morvic, posestnik in krečmar, 1 gl.; Josip Stiegler, graščinski oskrbnik, 2 gl.; čisti dokodek veselice prirejene v Ilirski Bistrici 15 gl.; novih darov 33 gl. 64 kr.; vseh vkup 2496 gl. 08 $\frac{1}{2}$ kr.

Osebnosti. Njegova vzvišenost Sisinij baron Pretis, namestnik Njegovega c. k. Veličanstva v Trstu in v Primorji, ki biva uže nad en mesec v naši srodi v Gorici, šel je bil pretekli teden v Trst na svoje mesto, da se je poklonil Njegovi kraljevski Visokosti nadvojvodi Albrehtu, strijeu cesarjevemu in nadzorniku vsega avstrijskega vojaštva, ki se je odpeljal v Dalmacijo nadzorovat ondašnje vojake. — Knez Hohenlohe, ki v državnem zboru na Dunaji ni imel posebne sreče, bil je bolj sreden Benetkah, kjer se je pridružil možem, ki streljajo v tarčo, in je zadel v črno. Vidi se, da knezu ugaja bolje južno milo podnebje nego megljeni in hladni sever; drugi menijo, da je odšel knez v Benetke, da bi ušel bakljadi v Gorici. V narodnogospodarskem oziru je gotovo večja škoda knezevo potovanje nego bi bila goriška bakljada.

Bazpisani službi. Matej Lazar, profesor na c. k. višji gimnaziji v Gorici, atopi s koncem tekočega šolskega leta v stalni pokoj. Razpisano bo učiteljsko mesto za narovaslavje in prirodopis, katero ima sedaj rečeni gospod, kakor je tudi uže razpisano enako mesto na c. k. višji realki v Gorici, namreč ono, katero je imel pokojni pisatelj slovenski Fran Erjavec.

V Št. Ferjanu v Brdih vršila se bo v nedeljo 12. t. m. slavnost, katero smo že zadnjič omenili. Po dosedanjih določbah blagoslovi se predpoludne zastava ondašnjega „Katoliškega bralnega društva“; popoldne napravi isto društvo slavnostno besedo, katero se udeležo tudi razni gosti. „Slov. bralno in podporno društvo v Gorici“ napravi tisti dan izlet v Št. Ferjan.

„Matici slovenski“ more pristopiti vsakdo še do konca tega meseca. Letnina znaša 2 gl. a. v. Poverjenik za goriško dekanijo je dr. A. Gregorič. Rojaki v mestu in v okolici naj ne zamude lepe prilike, sodelovati vsaj z letnino pri odličnem narodnem slovstvenem društvu.

Primorske Slovane priznava celo najvišji cesarski dvor dunajski. Nadvojvoda Rudolf, prestolonaslednik v našem cesarstvu, hodil je mnogo, ko se je bavil letošnjo zimo v Opatiji, tudi po bližnji in daljni okolici ter je vedno rad govoril hrvaški z ljudstvom, s katerim je prišel v dotiko. V Oseru pretrgal je besedo županu in okrajnemu glavarju, ki sta govorila italijanski, ter jih poprašal, zakaj ne govorita narodnega hrvaškega jezika. — Nadvojvoda Štefan ustanovil je na Lošinji otroški vrt ter poklical v občino usmiljene sestre, da ga bodo oskrbovale, z nalogo, naj ohranijo otrokom njih materno hrvaško besedo. Prezvesti in preudani so se zoper to pritoževali in so delali sestram razne zapreke; ali nadvojvoda jim je sporočil, naj pustijo sestre pri miru in naj se obrnejo naravnost do njega, ako imajo kaj, česar pa se vé da niso storili.

Irredente mnogi državni poslanci ne vidijo. Tudi knez Hohenlohe jo je tajil, dasi bi jo lahko zapazil iz svojega mlina v Zagradi, ako bi nekoliko napel svoje oči. V sosednji občini v Gradišči, katero loči Soča od Zagraje, prijeli so pretekli teden hudega irredenta, nekoga Balbinuttija, ki je leta 1880 bombe metal v Trstu. Knez poslanec ni o tem nič vedel in „Triesterca“ je besedičila, da niti v Italiji ni več irredente; zdaj pa se je pokazalo vse nasprotno, in nesreča je hotela, da prav pred mlinom kneza Hohenloha. Radovedni smo, ali bo knez še dalje tajil, kar je uradno dokazano. Okrajno glavarstvo gradiško izročilo je irredenta deželni sodniji v Trstu. Z ujetnikom bil je še drug tovariš; a temu se je posrečilo, da je pete odnesel iz Gradišča, predno so ga dobili v pest.

Knez Hohenlohe, kateri ni zadovoljen, da je v volilni borbi povedal na vsa usta, da sovraži Slovence, hotel je najbrže tudi na Dunaji Slovencev v obraz pluniti, ko je rekel, da ob Soči bo atrajil „z državi zvestimi in hrabrimi Furlani“, ne zmenoh se za pelagro, katero je lani nasledoval in preganjal po

vsi Furlaniji, in kakor da bi Slovenci ob Soči ne bivali ali kakor da bi se ne smela država na nje zanašati. Kdo je dal knezu Hohenlohu pravico, na tak način prezirati Avstriji zveste in udane Slovence, kadar se govori o brambi avstrijskih mej ob Soči? Ali bi ne bilo največje žaljenje zagrajskega župana, ako bi se knez ponašal, da v slučaju, ako bi njegov mlin v Zagradi gorel, omeji ogenj župan iz Gradišča? Ali ni domači župan prvi, sosednji pa še le drugi na vrati, ko je treba gasiti ogenj v zagrajskem mlinu? Ali ne velja to tudi za Slovence gledé brambe državnih mej ob Soči, ob kateri reki so oni skoro edini prebivalci od Triglava do jadranskega morja? Na levem bregu Soče ni na vsem Goriškem nobene furlanske občine, kajti Goričani, zmes raznih narodnosti, hočejo veljati za Italijane, od Zagraje do S. Canziana pa prebivajo Bizjaki med Krasom in Sočo. Na desnem bregu Soče bivajo Slovenci od Predela do Ločnika in Kormina. Le od teh vasij do Plimicella živé Furlani, kateri torej nimajo stražiti niti desetega dela Sočinoga desnega pobočja. In kljubu temu drzne se poslanec, za katerega so pri Slovcnih glasove beračili ter iskaljevali, prezirati in ne omenjati slovenskega rodu, ko gre za brambo državnih mej ob Soči! Taku predznanost goriškega poslanca more se raztolmačiti le s veliko poslušnostjo poslančeve do nekkih krogov, ki potrebujejo takih izjav v svoje naznane, in z njegovim zanašanjem, da njegovi zastopanci ne bodo pazili na njegove besede. Ne povzdigovanje Furlanov, ki so v resnici cesarju zvestejši nego mnogi gospodi, ampak preziranje Slovencev v sklepu Hohenlohevega govora je to, kar Slovence po pravici žali, kar bi jmoralo knezu donesti — slovesno nezaupnico slovenskih vlopestnikov.

Knezu Hohenlohu, govorniku o straži ob naši Soči, dal je izvrsten odgovor avstrijski rodoljub, ki je dokazal umestnost raznih trdnjav in trdnjavic ob Soči ter izročil svoj izdelek višjim krogom v pregled in izvršitev. Ob severnem teku naše Soče, oskroma Koritnice imamo že trdnjavi na Predelu in pri Bolškem gradu. V srednjem teku govorilo se je o trdnjavah pri Kobaridu na hribu sv. Antona in na beneško-avstrijski meji pri Kobiču. Ob južnem teku pa bi bilo treba utrditi po načrtu omenjenega domoljuba Brda in hrib pri Medoju, in sicer tako, da bi se napravili nasipi ali manjše trdnjave v Št. Martinu, ki je bil od nekdanj trdnjava proti Benečanom, v Št. Ferjanu, ki gospoduje nad Brdi, nad Podgoro in Pevno, kjer so uže Benečani imeli svoje trdnjave, ter na hribu pri Medoju, s katerega se vidi ravna Furlanija. Občinstvo, ki je zvedelo za ta načrt avstrijskega patrijota, je vse naudušeno zanj, njegova izvršitev bi med ljudstvom odpravila strah, da je tem krajem odložena prihodnost, ne gledé na izid mogočega boja. Nadejamo se, da male trdnjave na slovenskih tleh med zvestim in krepkim ljudstvom bi več izdale nego Hohenloheve studije o furlanski pelagri, katera se ne odstrani, ako se ne začne zdraviti pri onih, ki so je krivi; potem bote imeli bolj zdrav rod in ne bo treba tajiti irredente.

Tri sto pet in šestdeset prezvestih in prevdanih mladičev iz Primorja biva po poročilu tržaškega vladnega lista v blaženi Italiji kot Hohenloheva četa, ki varuje avstrijske meje sovražnih napadov. Med Slovenci imenujejo take mladeniče, če se kedaj nahajajo, vojaške begune, katere zasledujejo in lovijo žandarji in policija. A zgore navedenih junakov, večinom iz Trsta, pa tudi iz Istre in Gorice, nikdo ne preganja, ker so onkrak moje. To pa ne zavira vladnih poslancev: Bargetallerja, Luzzatta, Hohenloha, da pripisujejo Italijanom, torej tudi mladičem, brez izjeme preudano zvestobo do Avstrije ter da se bo skliceval zagrajski knez morda tudi na te kot na gardo, s katero hoče Sočo braniti. Vojaška je ta garda vsakako, ker vsi so že služili, nekateri kot enoletni prostovoljci, v cesarski armadi ali pa so imeli dolžnost služiti, kateri dolžnosti so se junaško odtegnili, ne da bi radi tega trpela njih neomejena lojalnost v očeh nekkih ljudi. Glede na mnoge težave, katere so prestali ti mladiči vesled avstrijske vojaške postave, torej radi države, zdi se skoro (po mnenju nekkih ljudi), da država bi imela dolžnost pridobiti si sroca teh junaških mladeničev ter podeliti vsakemu izmed njih kot malo odplačilo za prestani trud in strah kako državno službo, kajti ni hujšega maščevanja nad sovražnikom od dobrot, ki se mu delijo, katere ga pečejo kakor žerjavica, potrošena na glavo. Če nastane kedaj boj med Avstrijo in južnim sosedom, služili bodo omenjeni mladiči na tuji zemlji kot izvrstni in zanesljivi vodniki avstrijskim boriteljcem. Zato si sme Avstrija le v srečo šteti, da toliko njenih nadobudnih in prezvestih državljanov zahaja k sosedu v sejan, in treba bo morda vojaško begunstvo podpirati, kolikor mogoče na korist državi (!)

Prezvesti in preudani v Roveredu na južnem Tirolskem izmislili so si to nedolžno kratkočasno šalo. Ko je 18. maja prva pevkinja Helena Teriane stopila v gledišči na oder kot Mignon, pozdravilo jo je zbrano občinstvo z brezštevilnimi cvetlicami marjeticami, ki so italijanski kraljici Marjeti usiljubo med vsami cvetkami, tako da so pokrile oder in prišljibe,

Ko je pevkinja z nenavadno nardutenostjo zapela besedo Italia, začeli so navzoči ploskati na vse pretege. Ploskanje in pritrdjevanje bilo je še bolj vroče, ko je pevkinja dobila v dar šopek belo-rudeče zvezde. Ploskati, ki so imele barve italijanske trobojnice in po sredini italijanske peteroglate zvezde. Po končanem prizoru pokazala se je pevkinja z drugim šopkom, ali navzoči so upili: La stella! la stella d'Italia! vogliamo la stella! (Zvezda! italijanska zvezda! hočemo zvezdo!) To upitje trpelo je tako dolgo, dokler ni pevkinja prišla z „zvezdo“. Tedaj so padali iz lož in z galerij trobojni šopki kakor dež na oder in v pritličje med nepretrganim upitjem: evviva in brava! kar je trpelo dobro četrť uro. Besedam Vilhelmovim: Questo incantato suol non è l'Italia (Ta zakleto zemlja ni Italija) pritrdjevalo je občinstvo, kakor da bi bilo iz uma. Pri vhodu v gledališče in med posameznimi prizori razdeljevala se je pesem v slavo pevkinji, ki pronašlja Italijo in govori oelo o padlih italijanskih vojaki pri Dogali v Afriki. Valed te nedolžne žale (kajti irredente ni v Avstriji po spričevanju kneza Hohenzolna, žida Luzzatta in vladnega Burgstallerja) prepovedala je policija opere „Mignon“ in ustavila letošnje igranje. Zadnji večer 19. maja bila je druga opera na vrsti; ali občinstvo je žvižgalo in sikalo pri začetku in pred vsakim prizorom. To pa ne bo oviralo neke gospode, da bo o danu priliki z pet trdila, da ni irredente, da vse, kar govori sladki jezik točkanaki, je prevesto in preudano.

Naznanilo. Uvidevši velik pomen „sokolakega društva“ posebno za nas, zveste mejaše ob laškem kraljestvu se nismo abali težavnega dela, da bi oživeli tudi med nami zaželjenega „Sokola“. Ker pa smo spolnili že 28. aprila t. l. društvene postavbe od 15. nov. 1867 l. §. 4. in §. 5. z vsami pogoji, in ker nam ni došla po §. 6. iste postavbe nobena prepoved v štirih tednih po izročeni prošnji, za to sme naše društvo po §. 7. omenjene postavbe začeti svoje delovanje. Po §. 9. naših pravil skliče se v kratkem prvi občni zbor, v katerem se prečitajo pravila in izvrši dnevni red po §. 10. sokolovih pravil. Natančneje o tem določi v prihodnji „Soči“. V Gorici, 2. junija 1887. „Goriškega Sokola“ osnovalni odbor.

Zgubila je neka deklica iz Št. Andreža na poti iz Nodus-ove mesnice do gostilne pri „Zlatem križi“ ali pri „Lisi“ ogersko obligacijo nominalne vrednosti 50 gl. in v gotovini 25 gl. Kdor bi bil našel ti reči, naj jih prinese v Gorici na policijo, kjer dobi primerne obresti.

Zahvala.

Za ogromno in splošno udeležitev in za izraženo sočutja o priliki smrti in pogreba naše preljubljene in nepozabljive matere gospe

Terezije Hönig

izraža potrta družina, kterej je to visoko in splošno spoštovanje do preblage ranjke v veliko tolažbo, po tem potu svojo gorko in najsrčnejšo zahvalo.

Kanal, 31. maja 1887.

Žalujoči ostali.

„Ljubljanski Zvon.“

Stoji za pol leta gl. 2.30; za četrt leta gl. 1.15.

OZNANILO.

Uljudno naznanjam slavnemu občinstvu, da svojo novo tovarno za

VODOS SODO

in za
sôk iz sadja

na Dunajski Cesti (Via Staragora, 4)

odprem 1. maja t. l. ter da se bom prizadeval, da bom služil slavno občinstvo vedno z najčistejšo in najzdravejšo šumečo pijačo.

Ob enem naznanjam, da moji sifoni so večji od onih, ki so v navadi v drugih tovarnah.

Spoštovani odjemniki, tudi zasebniki, dobijo po zahtevanju blago v hišo, voznine prosto.

V mnogo odjemanje priporoča se spoštljivo
F. WANÉK.

Naročila sprejemam v svoji pisarni v kosa rni na Travniku.

Št. 1177.

Razpis služeb.

V gradiščanskem š. okraji oddajo se definitivno sledeča mesta:

- 1) šest učiteljskih mest III. plačilne vrste, izmed katerih je 5 v šolah z italijanskim in 1 sè slovenskim učnim jezikom;
- 2) deset mest učiteljic III. plačilne vrste, izmed katerih 8 v šolah z italijanskim in 2 se slovenskim učnim jezikom.

Dohodki vseh služeb so poleg dež. š. postavbe 4. marcija 1879. t. j.

- 1) gl. 400 letne plače in stanovanje v naravi, oziroma stanarina letnih gl. 80;
- 2) 320 gl. letne plače in stanovanje ali stanarina letnih gl. 60.

Prosilci naj vložé prošnje s postavnimi spričevali pri tukajšnjem c. kr. okraj. š. svetu do 5. julija 1887.

C. KR. OKRAJNI ŠOLSKI SVET,
v Gradišči 24. maja 1887.

Želodčne bolezni

hitro in gotovo ozdravi

jeruzalemski balzam

edino in nepresegljivo želodčno zdravilo.

Izbrati v raznih želodčnih boleznih zdravilo, katero bi v resnici odgovarjalo namenu, ni lahka stvar dandana, ko se prodajajo vsakovrstna taka zdravila.

Večji del onih kapljic, izložkov itd. itd., ki se oznanjajo in priporočajo občinstvu z visoko letičimi besedami, ni drugega ko prevar, pogosto še škodljiva. Samo jeruzalemski balzam, uže davno znan po svoji priprosti sestavi in po oživljajoči svoji moči na želodčne živec, si je pridobil prednost pred vsami drugimi do zdaj znanimi pomočki, kar potrjuje njegova razprodaja, ki vedno raste.

Ta balzam, bogat krepčajoče moči kinetikega rabarbara, korenike, ki je sploh znana po svojem prebavnem uspehu, daje gotovo sredstvo proti želodčnim slabostim, izvirajočim iz nerodnega prebavljanja. Zato se priporoča, ko jesti ne diši, proti neprijetni sapi, gajusu, riganju, zabasanju, hemoroidnim težavam; pomaga tudi proti zlatenici, glistam in boleznim v drobu.

Steklenica s podukom 30 kr.

Glavna zaloga v lekarni G. B. Pontoni v Gorici.

V TRSTU pri G. B. Bovis, v KORMINU pri A. Franzoni, v TOLMINU pri C. Palisca.

Mnogo prihrani,

kdor kupi obleko v

krojačnici Ignacija Steinerja,

ki je največja v Gorici

v kateri se dobi vsak čas na veliko izbiro narejena obleka po naslednjih cenah:

Popolna pomladanska obleka za gospode	od 8 do 20 gl.
„ „ „ „ dečka	„ 6 „ 15 „
„ „ „ „ otroka	„ 3 „ 10 „
Površne pomladanske suknje	„ 8 „ 30 „
Pomladanski taki	„ 5 „ 15 „

Vrhu tega bogata zaloga vsakovrstne robe iz raznih tovarnen po naročilu valed mere, ki se izvrši točno in hitro. Uzorci na zahtevo brezplačno in prosti poštine.

Novo došli dolmani najnovejšega kroja od 8 do 50 gl. za gospé. Saki za gospe od 4 do 15 gl.

Št. 84 Op.

Oznanilo.

Ravnateljstvo zastavljavnice (Monte di pietà), ustanovljene po grofu Thurnu v Gorici, naznanja, da dne 20. junija t. l. začne javna dražba (kant) nerešenih zastav l. četrt leta 1886, t. j. tistih, ki so bile zastavljene januarja, februarja in marca 1886.

Ravnatelj: KONRAD pl. FABRIS.

Na prodaj

je v Oseljenu Šempaske županije

POSESTVO,

obsegajoče lepo zemljišče, ki meri enajst njiv, gozda in orane zemlje; zasajene s trtami, ob vožnji cesti, ki vede od Lijaka v Karnico. — ter prostorno in lepo hišo za kolona (kmeti). Čez posestvo teče vode za eno mlinsko kolo, ki nikoli ne usahne. Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri upravnisti v listu, ki pové lastnikovo ime.

Razpis dražbe.

Po sklepu cestnega odbora Tominskega oddajo se po javni dražbi sledeča dela na skladovni cesti kraj Idrijece:

I. Delo popraviljanje ceste pri Modreji, cenjeno 1635 gl. 98 kr.

II. Delo popraviljanje ceste pri Sv. Luciji, cenjeno 1985 gl. 72 kr.

III. Delo razširjenje ceste med 17 in 18 km. pri Tribuš, cenjeno 1851 gl. 82 kr.

Dražba se bo vršila v pisarnici cestnega odbora v Tominu 6. junija t. l. ob 11. uri predpoldne.

Podjetnik dela moral bo položiti kavcije 5 od sto.

Natančneji pogoji dražbe, kakor tudi dotični načrti in nadrobni preudarek stroškov, razpoloženi so v tukajšnji uradnji.

CESTNI ODBOR V TOMINU,
21. maja 1887.

Načelnik.
Devetak.

Po najvišjem povelji Njeg. ces. in kr. Voličanstva Bogato založena, po c. k. vodstvu loterijskih prihodkov zagotovljena

XII. DRŽAVNA LOTERIJA

za skupne vojaške dobrodelne namene

10.128 dobitkov

v skupnem znesku 201.000 gold.

in sicer: 1 glavni dobitek s 60.000 gl., 1 glavni dobitek s 15.000 gl., 1 glavni dobitek s 5000 gl.; enotne papirne rente, s 30 pred- in podobitki, potem 5 dobitkov po 1000 gl., 40 dobitkov po 200 gl. in 50 dobitkov po 100 gl. enotne papirne rente, slednjič dobitki v gotovini v skupnem znesku 100.000 gl.

Srečalo se bo nepreklicljivo 5. julija 1887.

Srečka stane 2 gl. a. v.

Natančneje določbe obsega igralni načrt, ki se dobiva brezplačno pri oddelku za državno loterijo (Stadt, Riemergasse 7, 2. Stock, im Jacoberhofe), kakor tudi pri mnogobrojnih razpečalcih.

Srečke se dopošljejo poštine proste.

Na Dunaji, meseca aprila 1887.

C. k. vodstvo loterijskih prihodkov, oddelek za državno loterijo.

V Najem

oddá se hiša v Ribemberku (v „Vasi“) na skladovni cesti, pripravna za gostilno in štucuno ali tudi za pekarijo. S hišo ste združeni tudi dve kleti, ena manjša, druga večja, podzemna; oddasti se obe ali ena, kakor ljubo.

Kdor želi o tem več zvedeti, odgovarja mu:

Anton Mahnič,
posestnik v Kobdilji. P. Štanjel.